

Factsheet Zoetwater / Lange Termijn (NDP)

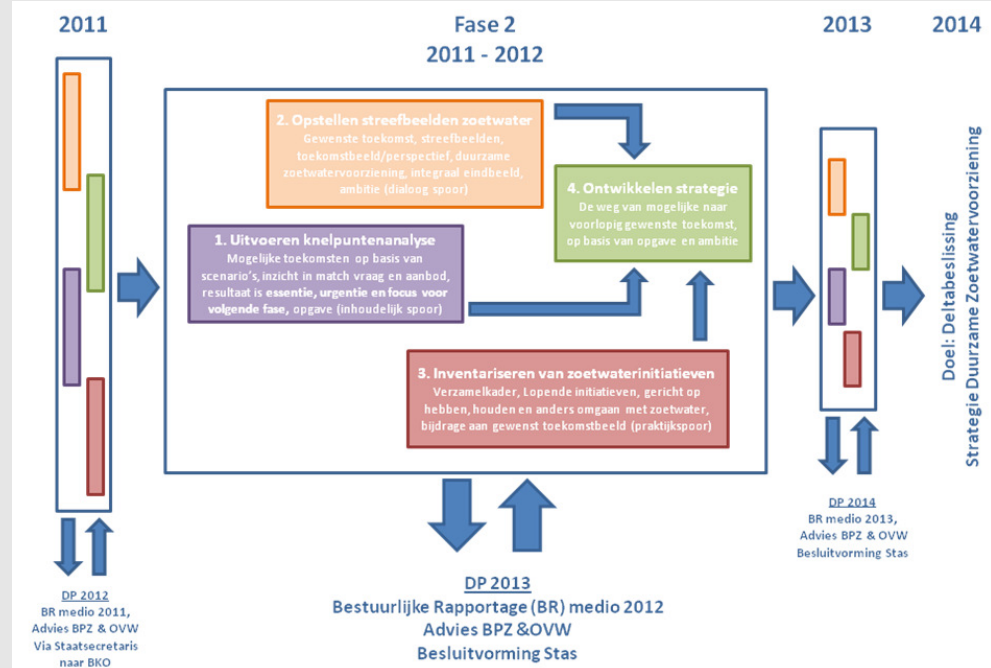
AANPAK, MIJLPALEN EN ACTIVITEITEN FASE 2 (MEDIO 2011-MEDIO 2012)

Versie: oktober 2011

Omschrijving	Lange termijn verkenning zoetwatervoorziening Zuidwestelijke Delta & Rijnmond-Drechtsteden – 2^e fase DP Zoetwater
Trekker	<p>Steven Visser projectleider Zoetwater - Zuidwestelijke Delta lid Programmteam Zuidwestelijke Delta</p> <p>Annemarie van Hoorn projectleider Zoetwater – Rijnmond-Drechtsteden lid Programmteam Rijnmond-Drechtsteden</p> <p><i>Ondersteuning:</i></p> <p>Walter Oomen Secretaris Zoetwater - Zuidwestelijke Delta lid Programmteam Zuidwestelijke Delta</p>
Opdrachtgever / opdrachtnemer	De opdrachtgevers zijn het DP Zoetwater, de deelprogrammadiirecteur Zuidwestelijke Delta en de deelprogrammadiirecteur Rijnmond-Drechtsteden. Voor de Zuidwestelijke Delta is de gedelegeerd opdrachtgever de programmamanager DP-ZWD. De opdrachtnemer is het Afstemoverleg zoetwater.

	<p>Er wordt gerapporteerd aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stuurgroep Zuidwestelijke Delta (via het Afstemoverleg Zoetwater → Team LT DP-ZWD en het Programmteam ZWD); • Stuurgroep Rijnmond-Drechtsteden (via het Programmteam RD); • DP-Zoetwater
<p>Delta Beslissingen in 2014</p>	<p><u>Op weg naar een Deltabeslissing Zoetwater in 2014</u></p> <p>De opdracht van het landelijke DP Zoetwater is het ontwikkelen van een voorkeursstrategie en alternatieven voor de toekomstige zoetwatervoorziening in Nederland. Op basis hiervan zal in 2014 een Deltabeslissing genomen worden. Voor de besluitvorming binnen het Deltaprogramma, eind 2014, worden ten aanzien van zoetwater de volgende zaken verwacht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strategieën (voorkeursstrategie en alternatieven) voor de toekomstige duurzame zoetwatervoorziening in Nederland voor de lange termijn; • geen-spijmaatregelen die in de periode tot 2015 (korte termijn) genomen kunnen worden binnen de huidige beleidskaders. Voor het toetsen van deze geen-spijmaatregelen wordt een toetsingskader ontwikkeld. • maatregelen die in de periode tot 2021 (2^e Nationaal Waterplan) genomen kunnen worden en die bijdragen aan de strategieën voor de toekomstige duurzame zoetwatervoorziening in Nederland. <p>De regio Zuidwestelijke Delta / Rijnmond-Drechtsteden levert voor bovengenoemde hoofdproducten de komende jaren haar bijdrage.</p> <p><u>Op weg naar een Deltabeslissing Bescherming van de Rijn-Maas delta in 2014</u></p> <p>Vanuit de drie deelprogramma's Zuidwestelijke Delta, Rijnmond-Drechtsteden en Rivieren is de uitwerking van de Deltabeslissing "Bescherming van de Rijn-Maas delta" ter hand genomen. In het Deltaprogramma 2011 is de deltabeslissing als volgt verwoord:</p> <p><i>In 2014 wordt een voorstel gedaan voor een beslissing voor de bescherming van de Rijn-Maasdelta op de lange termijn. Dit gebied kenmerkt zich door een groot inwonerstal en een groot geïnvesteerd vermogen. In verband met de verwachting van een hogere zeespiegel en toenemende extreme rivierafvoeren worden lange termijn oplossingsrichtingen ontwikkeld voor waterveiligheid en zoetwatervoorziening in synergie met een duurzame en vitale ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. De wisselwerking met andere deelprogramma's is groot, met name de Zuidwestelijke Delta, Rivieren, Veiligheid en Zoetwatervoorziening. Ook is er behoefte aan duidelijkheid in verband met de ruimtelijke ontwikkeling en investeringen in het gebied zelf.</i></p> <p>De regio Zuidwestelijke Delta / Rijnmond-Drechtsteden levert voor bovengenoemde deltabeslissing de komende jaren haar bijdrage.</p> <p>Insteek is dat voor beide deltabeslissingen hetzelfde werkspoor wordt gevolgd en dezelfde producten worden uitgewerkt.</p>
<p>Opdracht voor deze fase (2011-2012)</p>	<p>De <i>Handreiking Rijk-regio Deltaprogramma Zoetwater</i> (januari 2011) omschrijft in kort het programma voor de komende jaren om in 2014 te komen tot een Deltabeslissing Zoetwater in Nederland. De handreiking is aangevuld voor de komende fase met actuele afspraken tussen Rijk en regio, verwoord in het <i>Afsprakendocument DP Zoetwater – fase 2 (september 2011)</i>.</p> <p>Er zijn 5 fases om tot de Deltabeslissingen te komen, grofweg:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Knelpuntenanalyse 2. Mogelijke strategie / oplossingsrichtingen 3. Uitwerken kansrijke strategieën 4. Voorkeurstrategie 5. Deltabeslissing <p>De 1^e fase, de knelpuntenanalyse, is het afgelopen jaar op hoofdlijnen uitgevoerd. Er ligt een rapportage voor de Zuidwestelijke Delta & Rijnmond-Drechtsteden en een synthese rapport (waarin het landelijke spoor en de 7 regionale rapportages bij elkaar zijn gebracht). Dit alles is de basis voor het hoofdstuk zoetwater in het DP2012.</p>

We starten nu met fase 2, die loopt tot medio 2012. Er wordt gestart met het in beeld brengen van alle mogelijke oplossingsrichtingen. Dit leidt tot een breed palet aan mogelijke strategieën. Op basis hiervan wordt in 2012 een eerste trechtering uitgevoerd. Dit leidt tot een selectie van kansrijke strategieën. In de 2^e fase zal ook een verdieping plaatsvinden van de 1^e fase knelpuntenanalyse.

In de derde fase (tot medio 2013) worden de kansrijke strategieën nader uitgewerkt en witte vlekken zoveel mogelijk ingevuld. Dit leidt tot een verdere aanscherping van strategieën. In de vierde fase (tot medio 2014) wordt een voorstel gedaan voor een voorkeursstrategie met onderbouwing van een MKBA of een vergelijkbaar instrument. Hierbij zullen alternatieven in beeld blijven, zodat een gedegen politiek-bestuurlijke afweging kan plaatsvinden. De vijfde fase (tot eind 2014) resulteert in een Deltabeslissing, die wordt vastgelegd in het ontwerp Nationaal Waterplan.

Opdracht voor 2011-2012: 2^e fase LT zoetwatervoorziening

De belangrijkste activiteiten van fase 2 zijn het nader verdiepen van de knelpunten (en daarmee de urgentie), het uitwerken van streefbeelden / doelen en het verkrijgen van een eerste beeld van mogelijke strategieën. Ook zal worden gestart met het in beeld brengen van mogelijke instrumenten, maatregelen en praktijkvoorbeelden.

Uitwerking opdracht 2^e fase ...

Knelpunten Analyse (2^e fase)

Knelpuntenanalyse Zoetwater

Om tot strategieën voor de lange termijn te komen dienen allereerst de knelpunten in de watervoorziening inzichtelijk gemaakt te worden. Een knelpuntenanalyse, uitgevoerd door zowel het rijk als de 7 regio's, moet daarbij een antwoord geven op een tweetal vragen:

1. hoe verhouden watervraag en -aanbod van juiste kwaliteit zich in de toekomst ten opzichte van de huidige situatie (2010); en
2. welke knelpunten per watervragende functie vloeien daaruit voort.

De eerste knelpuntenanalyse (1^e fase), die in mei 2011 is opgeleverd, is een eerste zo volledig mogelijke analyse van de belangrijkste knelpunten. Daarbij is gebruik gemaakt van

	<p>bestaande kennis en inzichten. Het is een eerste slag om te kunnen bepalen hoe vraag- en aanbod van zoetwater in de toekomst gaan veranderen en welke knelpunten daar mogelijk uit kunnen voortvloeien. De in mei 2011 opgeleverde knelpuntenanalyse zal daarna in twee slagen verder worden verfijnd, zodat via een tussenstap in mei 2012 (2^e fase) uiterlijk in mei 2013 (3^e fase) een definitieve knelpuntenanalyse zoetwater beschikbaar is.</p> <p><u>2^e fase knelpuntenanalyse: de urgentie wordt duidelijk</u></p> <p>In fase 2 van het deelprogramma zoetwater wordt de Knelpuntenanalyse verder verfijnd, aangescherpt en aangevuld. De verfijning en aanscherping vindt plaats in de landelijke en regionale analyses aan de hand van het verbeterde modelinstrumentarium. Deze analyses worden aangevuld door de uitwerking van de acht zogenaamde witte vlekken. Deze witte vlekken, kennishiaten, zijn benoemd in de synthesesweek en verwerkt in het syntheserapport. De uitwerking van de acht witte vlekken is onderdeel van een of beide verfijningen.</p> <p>Aan het eind van fase 2 is er vanuit de verschillende analyses meer inzicht in de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de effecten en de economische consequenties van de veranderende beschikbaarheid van zoetwater voor de tien geïdentificeerde watergebruiksfuncties; • de consequenties van de veranderingen in watervraag en wateraanbod voor water kwaliteit, verzilting en grondwater; • de grootste watervragers per zoetwaterregio; • de ruimtelijke spreiding van de knelpunten voor de gebruiksfuncties over Nederland. <p>De knelpuntenanalyse moet inhoudelijk sluitend zijn en moeten we verinnerlijken en verifiëren. In fase 2 wordt aangesloten bij het adaptief deltamanagement uit het Deltaprogramma. Door het deelprogramma Zoetwater wordt een begin gemaakt met de uitwerking van hoe kan worden ingespeeld op een onzekere toekomst om zo flexibele en robuuste oplossingen te bieden. Een belangrijke vraag is wanneer er maatregelen genomen moeten worden en wie daar verantwoordelijk voor is. Hiervoor is het o.a. van belang dat in fase 2 de omslagpunten in de tijd (knikpunten) nadere aandacht krijgen. Internationale ontwikkelingen in zoetwatervraag en -aanbod worden in fase 2 in beeld gebracht en in de analyse verwerkt.</p> <p><u>Verbetering analyse watervraag en watertekorten</u></p> <p>De knelpuntenanalyse van fase 1 is een combinatie geweest van één landelijke analyse en 7 regionale analyses. In fase 2 willen we op de zelfde manier verder gaan. De regio's zijn vrij om een herberekening van de watervraag, watertekorten en gevolgen voor de gebruiksfuncties te maken, conform het landelijke format, om de resultaten vergelijkbaar te maken.</p> <p><u>Uitwerking witte vlekken</u></p> <p>De regio's wordt gevraagd mee te werken aan de uitwerking van de witte vlekken. Er zijn in fase 1 acht witte vlekken geselecteerd, waarop in fase 1 geen duidelijk inzicht is verkregen. Deze witte vlekken zijn onderwerpen waar in fase 2 extra aandacht aan wordt besteed. Ze staan niet los van de verfijning van de knelpuntenanalyse, maar geven er extra inhoud aan. Zie ook het <i>Afsprakendocument DP Zoetwater – fase 2 (september 2011)</i>.</p>
<p>Toekomst perspectieven</p>	<p>Een strategie is meer dan een technisch inhoudelijk maatregelenpakket. Om tot mogelijke strategieën te komen is het nodig een beeld te hebben van de gewenste toekomstperspectieven. In de knelpuntenanalyse hebben we gekeken naar wat we kunnen, in fase 2 gaan we ook kijken naar <i>wat we willen</i>. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om ambities van overheden, zoetwatergebruikers en maatschappelijke sectoren. Toekomstperspectieven geven aan in welke mate we de kansen willen benutten, nu en in de toekomst.</p> <p>Een ander belangrijk aspect is de verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheid, markt en gebruiker. Door het deelprogramma Zoetwater wordt een begin gemaakt met een discussie over nut- en noodzaak van het opstellen van (zoetwater)doelen en de taken en rolverdeling van partijen hierbij. In ieder geval moet de vraag beantwoord worden of we de huidige impliciete doelen (met name gerelateerd aan waterkwaliteit) blijven behouden, of dat we doelen expliciet willen maken of dat we nieuwe doelen willen formuleren.</p> <p>Dit onderdeel wordt volledig door het DP Zoetwater uitgevoerd, met op verzoek inbreng vanuit de regio's.</p>
<p>Strategieën</p>	<p>Gebaseerd op de knelpuntenanalyse, de formulering van toekomstperspectieven en een</p>

	<p>analyse van taak- en rolopvatting (publiek – privaat) ontstaat een kader voor het opstellen van mogelijke strategieën. Er wordt hierbij samengewerkt tussen Rijk, regio en gebruiksfuncties, om zo te komen tot mogelijke nationale zoetwaterstrategieën, die perspectiefrijk in de regio (zoetwater regio's en de gebiedsgerichte deelprogramma's) en voor de gebruiksfuncties zijn.</p> <p>Strategie = een consistente set van maatregelen en instrumenten met een beschrijving wanneer deze ingezet moeten worden (samenhangend geheel van doelen, maatregelen en kosten). Een zoetwaterstrategie beschrijft het <i>hoe</i>.</p> <p>We werken ook hier van grof naar fijn. Bij de ontwikkeling van strategieën zal gekeken worden in hoeverre differentiatie nodig dan wel behulpzaam kan zijn. Daarbij wordt gedacht aan differentiatie naar gebied, naar oppervlakte of grondwater, naar vraag en aanbod. Waar mogelijk worden de strategieën gekwantificeerd (maatregelen en instrumenten), inclusief kosten en baten. Een afwegingsmethodiek maakt dan ook onderdeel uit van de strategieontwikkeling.</p>
Maatregelen en beleid instrumenten	<p>In fase 2 wil het programmateam Zoetwater samen met de gebiedsgerichte deelprogramma's, zoetwaterregio's en gebruiksfuncties de oplossingsruimte in beeld brengen, door een eerste invulling te geven aan de hiervoor genoemde strategieën. Dit willen we doen door allereerst type maatregelen en beleidsinstrumenten te benoemen per regio en vervolgens in te schatten hoe kansrijk de maatregelen zijn en in welke mate ze bij kunnen dragen aan de oplossing. Daarna clusteren we de kansrijke maatregelen rond de 5 strategieën die binnen de oplossingsruimte benoemd zijn.</p> <p>Het verbinden van korte en lange termijn zit o.a. in de zoektocht naar mogelijke oplossingsrichtingen, die deels worden uitgewerkt in het Spoorboekje Zoetwater.</p>
Kennisvragen	<p>In fase 1 zijn een flink aantal kennisvragen en 'open eindjes' benoemt. Deels betreft het onderzoek en nadere analyse die door het DP Zoetwater wordt opgepakt, deels zijn het vragen specifiek voor deze regio. De kennisagenda bevat een overzicht van alle lopende analyses en onderzoeken, inclusief een tijdpad. Deze kennisagenda wordt afgestemd met de kennisagenda's van andere deelprogramma's, regio's en onderzoeksprogramma's.</p>

Context & omgeving

Context	<p>De Rijn- en Maasmonding is van grote betekenis voor Nederland. Door beheer van de Haringvlietsluizen is de afvoer via de Nieuwe Waterweg te regelen, en daarmee tot op zekere hoogte de verzilting van het benedenriviereengebied. Grote hoeveelheden Zoetwater van de grote rivieren zijn nodig om de indringing van zout door de Nieuwe Waterweg tegen te gaan. Bij lage afvoeren lukt dit niet meer. De vraag is aan de orde of er geen technisch- en maatschappelijk haalbare en kosteneffectieve oplossingen te bedenken zijn om in tijden van droogte en zoetwater tekort de zoetwatervoorziening veilig te stellen. Oplossingen die worden ingezet tbv een duurzame zoetwatervoorziening en een effectievere zoutbestrijding kunnen een effect hebben op een veel groter gebied. Er is in ieder geval een impact op de Zuidwestelijke Delta, Rijnmond-Drechtsteden, het Groene Hart en het Riviereengebied.</p> <p>Omdat oplossingen voor de (toekomstige) zoetwaterknelpunten voor de zuidwestelijke delta ook buiten dit gebied kunnen liggen en ook de effecten van die oplossingen buiten de delta kunnen optreden, wordt de <i>probleemanalyse lange termijn zoetwater</i> uitgevoerd voor de gehele delta, inclusief de Maas- en Rijnmonding¹. Het plangebied beslaat een groot deel van de regio Rijnmond-Drechtsteden en de gehele Zuidwestelijke Delta. Het plangebied wordt begrensd door de Nieuwe Waterweg/Nieuwe Maas, de Biesbosch, de overgang van klei naar zandgronden in West Brabant, het Nederlandse deel van het Schelde-estuarium, de kuststrook en Voordelta. De zoetwatervoorziening van het Hoogheemraadschap Delfland, Schieland en de Krimpenerwaard en Rijnland zijn in hoge mate mede afhankelijk van de keuzen die worden gemaakt in het gebied van Rijnmond-Drechtsteden en de Zuidwestelijke Delta. Er vindt dan ook geregeld overleg en afstemming plaats. De watervraag en -aanbod bij de punten Gouda en Bernisse (inlaat voor Delfland) worden als randvoorwaarde meegenomen in de afwegingen. Het onderzoek dat daaraan ten grondslag ligt wordt</p>
----------------	--

¹ Er zijn ook knelpunten en oplossingsmogelijkheden buiten het plangebied ZWD-RD. Bijvoorbeeld oplossingen bovenstrooms (Vlaanderen, Wallonië, Duitsland). Deze worden in deze analyse buiten beschouwing gelaten, maar hier ligt wel een taak voor het landelijke programma zoetwater.

	<p>uitgevoerd in de regio West-Nederland.</p> <p>Het plangebied wordt gekenmerkt door de overgang van land en zee en deltawateren, zowel zoet als zout en zowel stromend als stilstaand. Het is een blauw-groen-rood gebied dat nauwe banden heeft met de omliggende Nederlands-Vlaamse stedenring. Het Rijnmondgebied, de Drechtsteden en het aansluitende Haringvliet, Hollands Diep en daarmee in verbinding staande wateren (Noordelijke Deltabekken) vormen de overgangszone tussen de Noordzee en de rivieren Rijn en Maas. Kenmerkend voor dit gebied is dat de waterstanden, stroming en sedimenttransporten beïnvloed worden door zowel de zee als de rivieren. Zee- en rivierprocessen ontmoeten elkaar hier. De zuidwestelijke delta is het eindpunt waar de grote rivieren Rijn, Maas en Schelde in zee uitkomen. Daarmee maakt de Rijn-Maas-Schelde Delta deel uit van (inter)nationale watersystemen en is de inrichting ervan medebepalend voor de veiligheid van grote delen van Nederland en Vlaanderen.</p>
Stakeholders	<p>De stakeholders zijn grofweg onder te verdelen in (zoet)waterbeheerders, betrokken regionale overheden en zoetwatergebruikers. Allen zullen worden gevraagd een actieve bijdrage te leveren bij de analyse en met name worden gevraagd om gegevens aan te leveren over wateraanvoer/beschikbaarheid, waterverbruik en watervraag, om de 1^e fase van de probleemanalyse uit te voeren.</p> <p><u>Waterbeheerders / betrokken regionale overheden</u> Rijk / Rijkswaterstaat Waterschappen Provincies Gemeenten</p> <p><u>Watergebruikers</u> Landbouw (glastuinbouw, akkerbouw en bloembollenteelt) Drinkwatersector Industrie Natuur Scheepvaart Energiebedrijven visserij waterrecreatie</p>
Participatie & communicatie	<p>In een werksessie in het Team Lange Termijn is een eerste opzet gemaakt voor de paragraaf participatie en communicatie voor de 2^e fase:</p> <p><i>Wat willen we communiceren mbt zoetwater:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. inhoudelijk meedenken / reactie op PvA voor de 2e fase medio 2011-medio 2012; 2. knelpuntenanalyse 2.0 aanscherpen en kennisvragen prioriteren en valideren. 3. uitwerking van mogelijke strategieën per deltasceario; <p><i>Met wie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Afstemoverleg Zoetwater ZWD/RD+, beleidsambtenaren aangevuld met vertegenwoordiging vanuit de LTO, personen van het havenbedrijf Rotterdam, Evides (drink & industrie), Deltalinks, vertegenwoordigers van het Sloegebied, Dow Chemical, Delta (energie), WNF. Kennis: Deltares en DLG, Alterra, IHE, Bosch&Slabbers, onafhankelijk klankbord met experts, mensen uit het netwerk. <p><i>Attentie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrenzing met RD nader afspreken; • Aandacht voor tijd die nodig is om bestuurlijke dekking (AB's en DB's) te verkrijgen voor de conclusies die we gaan trekken in de 2^e fase; • De lijst met potentiële deelnemers komt grotendeels overeen tussen zoetwater en economie. Hoe vaak kan je die mensen aan de jas trekken?
Afhankelijkheden / raakvlakken	<p>Parallel aan de werkzaamheden van de 2^e fase ihkv het DP Zoetwater, wordt er gewerkt aan de Rijn-Maas Deltabeslissing (het zogenaamde 3D-overleg). Insteek is dat alle relevante producten die in fase 2 worden uitgewerkt 1:1 worden gebruikt in het 3D-overleg, en vice versa.</p>

	<p>Bij de uitvoering van de werkzaamheden voor de 2^e fase gaan we uit van de spelregels die landelijk zijn vastgesteld in de <i>Handreiking zoetwater</i> en het <i>Afsprakendocument DP Zoetwater – fase 2 (september 2011)</i>.</p> <p>De resultaten van de analyses zijn grotendeels afhankelijk van de kwaliteit van de gegevens afkomstig van de betrokken waterbeheerders en watergebruikers.</p> <p>Er wordt gebruik gemaakt van Deltascenario's die zijn gebaseerd op klimaatscenario's (KNMI-2006) en van sociaal-economische scenario's (WLO-scenario's), conform de landelijke Handreiking probleemanalyse zoetwater.</p> <p>De knelpunten analyse in Nederland is afhankelijk van beleid in de bovenstroomse landen. Belangrijk dat dit specifiek wordt verwerkt in de Deltascenario's. Inzicht in het beleid bovenstrooms (afvoer, waterverdeling bij droogte) is essentieel voor de knelpuntenanalyse in Nederland.</p> <p>Aanvullend op de Deltascenario's worden ontwikkelingen meegenomen die reeds zijn vastgesteld in bestaand beleid of die autonoom plaatsvinden vanuit de sectoren Het betreft in ieder geval landbouw, natuur, drinkwater, scheepvaart en industrie (incl. koelwater). Nationaal beleid betreft onder andere het Nationaal Waterplan en het Beheer- en ontwikkelingsplan voor de Rijkswateren, regionaal de provinciale waterplannen, gemeentelijke structuurvisies en de waterbeheerplannen van de waterschappen. Het vastgestelde beleid in deze plannen wordt als uitgangspunt genomen. Autonome ontwikkelingen kunnen zijn de vestiging van watergebruikende functies in een gebied of innovaties die op grote schaal worden toegepast.</p> <p>Het vastgestelde beleid uit het Uitvoeringsprogramma ZWD 2010-2015+ en lopende initiatieven en ontwikkelingen van het Spoorboekje Zoetwater worden als uitgangspunt meegenomen bij de probleemanalyse lange termijn zoetwater.</p> <p>Modelinstrumentarium: voor de landelijke analyse wordt het Deltamodel ingezet. In het Deltamodel is het NHI opgenomen. Voor de regionale analyse zullen we gebruik maken van regionaal beschikbare studies en modellen (indien beschikbaar en wenselijk). Waar deze niet beschikbaar zijn zal worden uitgegaan van expert judgement en joint fact finding.</p>
Middelen	?
Risico's	Onvoldoende capaciteit om aan alle verwachtingen te voldoen.

Producten en Mijlpalen Fase 2

De volgende Mijlpalen staan centraal in Fase 2 tot juni 2012, in lijn met de landelijke planning vanuit het DP Zoetwater:

MIJLPAAL 1: Participatiekalender Uitgebreide participatiekalender voor Fase 2		
Activiteiten	Doel/resultaat	Wie
Opstellen participatiekalender September / oktober 2011	Helder inzicht bieden in het participatieproces van Fase 2. Overzicht van mijlpalen, planning, data workshops en bijeenkomsten.	Trekker: Steven Visser Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater
MIJLPAAL 2: Lijst mogelijke instrumenten, maatregelen en praktijkvoorbeelden 1. Bijdrage leveren aan een inspirerend boekje met Zoetwater ervaringen (regie DP Zoetwater) 2. Inventarisatie Economische, Juridische, Ruimtelijke en communicatieve instrumenten (regie DP Zoetwater) 3. Bijdrage leveren aan maatregelenboek inclusief kentallen kosten (regie DP Zoetwater).		
Activiteiten	Doel/resultaat	Wie
Praktijkvoorbeelden aanleveren Zoetwater/zoetwater ervaringen/ maatregelenboek inclusief kentallen kosten juli - augustus 2011	Doel: een inspirerend voorbeeld voor watergebruikers, beleidsmakers en uitvoeringsorganisaties en ze kunnen gebruikt worden voor communicatie met het buitenland Resultaat: inspirerend boekje	Regie: DP Zoetwater Info aanleveren vanuit Afstemoverleg Zoetwater

Bijdrage aan Landelijk symposium instrumenten september 2011	Doel: delen van de instrumenten en zoetwater ervaringen	Regie: DP Zoetwater Info aanleveren vanuit Afstemoverleg Zoetwater
Presentatie inspirerend boekje tijdens het Deltacongres 3 november 2011	Presentatie instrumenten en maatregelenboek	Regie: DP Zoetwater
Mijlpaal 3: Toekomstperspectieven en zoetwater doelen Gedragen set toekomstperspectieven met bijbehorende doelen/ambities als input voor zoetwater strategieën.		
Activiteiten	Doel/resultaat	Wie
Planning nog niet duidelijk		DP Zoetwater
Mijlpaal 4: Verfijning / verdieping knelpuntenanalyse		
Activiteiten	Doel/resultaat	Wie
Kennisagenda uitvoeren tbv de 2 ^e fase knelpuntenanalyse Workshop ZWD-RD in september / oktober 2011 Landelijke bijeenkomst tweede helft oktober Uitvoering tot januari 2012.	Doel: selecteren en inhoudelijk aansturen van de uit te voeren kennisvragen tbv fase 2 Doel landelijke bijeenkomst: resultaat onderzoek naar witte vlekken bespreken, start van verfijning knelpuntenanalyse en presenteren stand van zaken nieuw NHI Resultaat: coördineren van de input vanuit kennis en onderzoek tbv de verfijning van de knelpuntenanalyse, inclusief planning, wie doet wat, etc.;	Trekker: Jeroen Veraart & Saskia Hommes Inhoudelijke afstemming: PL Knelpuntenanalyse 2.0 Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater
Afsprakendocument opstellen voor verfijning knelpuntenanalyses tussen Rijk en regio (regie bij DP Zoetwater) Gereed september 2011	Doel: heldere afspraken maken over de scope van fase 2 en de presentatie van de resultaten voor vergelijkbaarheid Resultaat: afsprakendocument tussen rijk en regio (overheid) over de knelpuntenanalyses fase 2	Regie: Landelijk Programmteam Zoetwater ism regio's en gebruiksfuncties. Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater
Verfijning / verdieping knelpuntenanalyses fase 2 (op basis van nieuw NHI) 1 oktober – 1 maart <i>Oktober: toelichting NHI verbeteringen</i> <i>7–11 november: landelijke zoetwater week</i> <i>Nov- dec berekeningen DP Zoetwater</i> <i>Eind 2011: modelresultaten gereed en beschikbaar voor regio's</i>	Doel: verfijning / verdieping knelpuntenanalyse ZWD-RD. Bespreken stand van zaken witte vlekken, bepalen waar meer aandacht aan besteed moet worden, werkplan berekeningen DPZW.	Trekker: PL Knelpuntenanalyse 2.0 Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater

<i>Jan – feb 2012: analyse periode</i>		
Regiobezoeken ism deelprogramma Zoetwater en overleggen gebruiksfuncties Februari 2012	Doel: uitwisseling onderzoeksresultaten en afstemming (vindt waar nodig ook vóór februari plaats).	Trekker: PL Knelpuntenanalyse 2.0 Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater
Opleveren landelijke en regionale verfijnde knelpuntenanalyses 29 februari 2012: oplevering KA 2.0 12-16 maart landelijke synthesesweek	Resultaat: 2 ^e fase Knelpuntenanalyse gereed.	Trekker: PL Knelpuntenanalyse 2.0 Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater
Bestuurlijke consultatie in de SG ZWD en RD Maart 2012	Doel: bestuurlijk afstemmen van de 2 ^e fase Knelpuntenanalyse. Resultaat: bestuurlijk gedragen knelpuntenanalyse tbv de landelijke synthesesweek	Trekker: PL Knelpuntenanalyse 2.0 Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater
Mijlpaal 5: Mogelijke zoetwater strategieën		
Activiteiten	Doel/resultaat	Wie
Methodiek opstellen nationale strategieontwikkeling en effectbepaling (regie DP Zoetwater) Gereed september 2011	Doel: Afstemming methodiek met programmteam zoetwater, regio's en gebruiksfuncties. Resultaat: <ul style="list-style-type: none"> Heldere inhoudelijke methodiek en een gedeeld beeld hiervan bij de verschillende doelgroepen. Helder beeld van hoe we het proces gezamenlijk vorm gaan geven. 	Regie: DP Zoetwater Info aanleveren vanuit Afstemoverleg Zoetwater
Handelingsperspectief op basis van hoekpunten uitwerken voor de ZWD en RD Gereed oktober 2011	Doel: invullen van landelijke zoetwaterstrategieën voor de regio. Afstemming met Team LT, Afstemoverleg Zoetwater, Programmteam ZWD en RD en 3D team tbv RMD beslissing. Resultaat: beschrijving van eigen handelingsperspectief en ingrediënten voor de 5 strategieën die oplossingsrichtingen zijn voor de zoetwateropgave.	Trekker: Steven Visser Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater
<i>7-11 november: landelijke zoetwater week</i>	Doel: Doel is om in de zoetwaterweek in november uitgebreid stil te staan bij de eerste ideeën over de elementen van strategieën en de ideeën van de regio's en gebruiksfuncties over de handelingsperspectieven en maatregelen. Tijdens deze zoetwaterweek zullen we gezamenlijk een eerste beeld vormen van de eerste set mogelijke strategieën, die het Deelprogramma aan het eind van fase 2 zal opleveren.	Trekker: Steven Visser Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater
Bestuurlijke consultatie in de SG ZWD en RD december 2011	Doel: bestuurlijk afstemmen van de concept strategieën. Resultaat: gedragen concept strategieën zoetwater.	Trekker: Steven Visser Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater

<p>Effectbepaling en bijstellen van strategieën</p> <p>Bijdrage leveren aan landelijke werksessie met experts, regio's en gebruiksfuncties (half januari)</p> <p>December – half februari 2012</p>	<p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na de zoetwaterweek zullen de eerste ideeën van de set mogelijke strategieën verder uitgewerkt worden. Hiervoor zullen ook regiobezoeken georganiseerd worden. Tevens zal er begin 2012 begonnen worden met het inschatten van de effecten van de mogelijke strategieën. - Het bepalen van de effecten van de strategieën en het bijstellen hiervan met input van regio's en gebruiksfuncties. <p>Resultaat: Overeenstemming over de effectbepaling en gedragen bijgestelde strategieën.</p>	<p>Regie: DP Zoetwater</p> <p>Trekker: Steven Visser</p> <p>Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater</p>
<p>Opstellen mogelijke strategieën</p> <p>Presentatie en discussie over eerste set mogelijke strategieën.</p> <p>Januari - februari 2012</p>	<p>Doel: Het delen van de bijgestelde strategieën met betrokken overheden en gebruiksfuncties.</p> <p>Resultaat: Gedragen eerste set mogelijke strategieën.</p>	<p>Regie: DP Zoetwater</p> <p>Trekker: Steven Visser</p> <p>Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater</p>
<p>Mijlpaal 6: Bijdrage aan landelijke synthese Syntheserapport fase 2 (knelpunten, streefbeelden, opgave, strategieën)</p>		
Activiteiten	Doel/resultaat	Wie
<p>Bijdragen aan Synthesesessies</p> <p>Maart 2012</p>	<p>Afstemming over hoofdboodschappen Bestuurlijke Rapportage</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) inhoudelijke knelpunten 2) samenwerking en proces 3) aanpak strategieën 4) uitdagingen en bestuurlijke agenda fase 3 	<p>Trekker: PL Knelpuntenanalyse 2.0 Trekker strategieën: Steven Visser PL zoetwater RD: Annemariëk van Hoorn</p> <p>Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater</p>
<p>Check Landelijk Syntheserapport (knelpunten, streefbeelden, opgave, strategieën)</p> <p>April 2011</p>	<p>Op basis van de mijlpalen 1-5 en alle inbreng van partijen in fase 2 opleveren van het landelijke Syntheserapport</p>	<p>Regie: DP Zoetwater</p> <p>Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater</p>
<p>Mijlpaal 7: Bijdrage aan landelijke Bestuurlijke rapportage Hoofdboodschappen vanuit het Deelprogramma Zoetwater voor het NWO en het Deltaprogramma 2012 ter besluitvorming door de staatssecretaris.</p>		
Activiteiten	Doel/resultaat	Wie
<p>Afstemming hoofdboodschappen fase 2</p> <p>April 2012</p>	<p>Doel: Adviseren over hoofdboodschappen vanuit het Deelprogramma Zoetwater.</p>	<p>Regie: DP Zoetwater</p> <p>Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater</p>
<p>Check op de landelijke Bestuurlijke Rapportage door Stuurgroep ZWD en RD</p> <p>Juni 2012</p>	<p>Adviseren over hoofdboodschappen vanuit het Deelprogramma Zoetwater voor het NWO en het Deltaprogramma 2013 ter besluitvorming door de staatssecretaris.</p>	<p>Regie: DP Zoetwater</p> <p>Vaststellen: Afstemoverleg Zoetwater</p>

